

El Baix Penadès

SETMANARI AUTONOMISTA

Preus de subscripció

Vendrell, trimestre. 1'25 pesetes.
 Forn, » 1'50 »
 Exiranger, » 2'25 »
 Número corrent, 10 cèntims : Atracat, 20 cèntims

Direcció i propietat:

Impremta RAMON
 Teléfono 770

ANUNCIS A PREUS CONVENCIONALS

REMITITS: 10 CÈNTIMS LÍNIA

No s'admeten escrits sense firma

NO'S TORNEN ELS ORIGINALS

PREVISIÓ

Si la situació dels agricultors vinyaters no millora en vista de noves complicacions sorgides, a causa d'amontegar-se cada dia més entrebancs que se succeeixen en l'actualitat, no per això s'ha d'estar parat, creuant els braços, ni romandrer indecisos en la indiferència, esperant que s'arregli o s'apedaci la qüestió tota sola, no, sinó que es menester s'imposi'l seny necessari, imbuït d'una bona voluntat que secundi fermament el precepte de resoldre, o mes ben dit, de fer suportables les greus circumstàncies, negres esquitxos del trastorn mundial que s'ens apropa.

Molt bé que l'Estat s'incauti o posi a ratlla a la flota mercant per a destinar-la a l'ús de les apremiants conveniències nacionals a fi de disminuir de aquest modo la carestia dels articles que gravaven els nòlits, extraordinàriament alçats, que aprofitaven reduïdes mans en detriment de moltes altres; es possible també, a voltes, la taxa sobre alguns productes, insubstituïbles a la vida, sempre que es faci amb coneixement de causa i tenint en compte que els mitjans per a obtenir-los siguin proporcionals al preu fixat que permeti al productor un marge raonable sens abusar de l'ocasió; mes avui dia, del modo que marxa'l mon, sembla deduir-se'n que no serém a temps a inhibir-nos d'una *hecatombe* que ens faci imprescindible el pensar seriament lo que podria ocórrer en lo esdevenidor, si tots no hi contribuïm a mida de nostres forces, ja que permes que s'acabés la guerra aviat, no per això tornariem d'algun temps a la normalitat de la vida.

Com que es diu si els arribos de cotó seràn deficientes, i que tampoc es té com a segur, que ens vingui de fóra el grà que requereix el consum nacional, tan per falta de vaixells com per la por d'aquests a la navegació, es preveu que Espanya, tard o d'hora, s'haurà d'abandonar a ses propies forces, procurant abastir-se a si mateixa de lo mes elemental, especialment tocant a subsistències i materies indispensables a la vida humana.

De lo exposat, i referent als agricultors, si l'actual estat persisteix, crèc que s'haurien d'armonitzar les diferents produccions del país i seria precedent reflexionar sobre'l cultiu del cotó en terrers indicats a l'efecte; fomentar

la cria i engreix de bestia, aprofitant tota mena d'herbes i ferratjes que proporcionaria els adobs convenients, tan cars de compra i de transports, dedicant a la vegada un prudencial precentatge a la sembra de grans i llegums, base de tota alimentació que tan escasseja, lo qual contribuiria eficaçment a disminuir bona quantitat de ví, fent que el restant, tingués mes estima, al propi temps que sumar-se decididament a enrobustir les peticions de la VII Assemblea de la U. V. C. tinguda recentment a Manresa, relatives a aconseguir dels Governes, la *declaració de collita* amb ses corresponents *guies de circulació* controladores, a l'objecte d'evitar el frau dels pocs escrupulosos i obtenir d'aquest caldo, un preu reenumerador.

El temps es crític, i convé repetir una i mil voltes, que la imperiosa necessitat, obliga a la classe agrícola, i singularment als vinyaters, a una fecunda i vigorosa organització agrària que actui reflexionant i amb urgència.

J. N. B.

POSTAL A UN «POILU»

Joseph Marmottant

Trinxeres de la Picardia.

Cher ami i ex-deixeble: Ton oncle Ernest m'ha donat avui notícies teves, m'ha donat tes salutacions sinceres mostrant-me ta postal plena de lletra menuda, escrita entre'l fum de les batalles i entre'l tronar dels canons.

Quina fora sa sentida que ha remogut tot lo meu cor i ha fet vibrar mon sentiment!

Avui ja no ets a les ambulàncies militars, ja no fas de camiller.

Deus haver dit: Prou de goriments i medicines; prou de correr amb la camilla a la rebusca dels herois que caiguèren en defensa de la patria; la meua mà dreta, mancada d'un dit, pot encare servir per a manejar els instruments de venjança contre l'enemic que tantes malvestats ha fet sofrir a ma familia i a ma patria.

I jo et veig brau entre'ls braus, i nèt dels guerrers invictes en les jornades napoleòniques.

Tot escrivint a tu penso amb mon bon amic, ton oncle Goudy, mort ja fa molts anys.

Fou ell qui m'ensenyà la vostra Marsellesa. Quantes vegades la cantàrem!

Liberté, liberté chérie clamava amb ulls llagrimejants que'm correnten; i l'anyell mansoi i digne en

aquella nota, es transformava tot seguit en lleó indòmit cridant:

Aux armes, citoyens

I jo no capia allavors sa emoció que'm semblava esbojarrada.

Aux armes, doncs, i a ells mon amic.

JOAN ANTICH.

Vendrell 15 Maig 1918.

INSISTINT

Es llastimós que encara es persisteixi en volguer ensenyar a nostres fills en un llenguatge que no entenen, em dela la poca dies un amic, que des de que va assolir la visió clara de la comprensió, ve preocupant-se del problema pedagògic català. Es verament llastimós si, que a Catalunya es perdi el temps d'aquest modo quan tothom està persuadit que cal aprofitar-lo i no perdre'l.

Una i mil voltes s'ha dit i repetit, que és una equivocació ensenyar a la mainada en llenguatge castellà, quan tots reconeixem que de bell antuvi obliguem an els infants a traduir el seu pensament, la qual cosa es gairebé impossible d'assolir en la tendra ment d'aquells sers.

Què succeeix? Que en la ment de nostres fills s'hi fa una barreja caòtica que ells no poden definir perquè l'edat no'ls ho permet, altrement però, els obliguem, els fem perquè ho facin, perquè som rutinaris, incapaços de trencar els motllos vells i caducs, imposats per una època decadent i arbitrària.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana està portant a cap una tasca de veritable apostolat, establint càtedres i escoles netament catalanes, per distints llocs, per tot on bonament es possible, per tot on s'ha deixat sentir aquest anhel, aquesta necessitat podriem dir-ne; però la «Protectora» per si sola no té prou forces, no és qui pugui ella sola afrontar aquest problema extensíssim, necessita l'esforç de tots, necessita l'ajuda de tots els catalans que se sentin una mica orgullosos d'esser-ho, necessita que per tots els indrets de parla catalana es creïn delegacions a fi i efecte d'implantar aquesta necessitat, que malgrat molts encara no se'n hagin donat compte, es una necessitat espiritual, la primera característica que ha de cisellar nostra personalitat, la primera que'ns ha de fer inconfundibles donant-nos fesomia, fesomia netament catalana.

Si llurs parés en primer lloc, estessin posseïts de ço que'l seu fill necessita per aprendre les primeres lletres, com que's donarien compte d'aquella necessitat de que us parlava, tots, per obtenir una millora que considerarien d'interès públic, primer, ho demanarien, si no'ls ho donaven, tornarien a dema-

nar-ho potser amb un preg més enèrgic, però si també fossim desobeïts ho exigirien, car ningú, cap govern, cap estat, es tan fort com la voluntat d'un poble.

Aquí s'hi troba concentrat el gran dilema. Una bona part, una nombrosíssima part del poble català no s'ha donat encara compte del galimaties que impera en nostres escoles. Si aquest poble hagués despertat, em cal creure que no'ns trobariem on ens trobem, em cal suposar, que avui a les escoles de Catalunya s'ensenyaria en català, tal com els infants parlen, tal com pensen, sense obligar-los entre ço que no'ls pertany fins a l'edat major, al temps dels estudis complementaris, perquè no volem pas ser desplaents ni intransigents, sinó que fins obligariem que en totes les escoles de primera ensenyança, previament disposat amb professors competents, obligariem que s'ensenyés el castellà, el francès, etc., però sempre a base d'un sistema pedagògic català.

Queda un punt potser un xic confós, i es, pels que no siguin catalans i es vegin obligats a anar en aquella escola, però aquí devem apel·lar a la cultura i intel·ligència del professor, altament perotat ciutadà que obeïnt a la seva professió es veu obligat a viure en un país que no es el seu, ve obligat a seguir els usos i costums d'aquell país i a entendre el llenguatge de llurs habitants.

Per tant catalans, siguem conscients, divulguem l'obra meritiíssima de la «Protectora» convertint-nos cada hu de nosaltres en aquell grà de sorra que cal per a bastir el temple de nostre gran Casal, de l'excelsa Catalunya.

XAVIER DEL RIU.

Barcelona, 10 Maig 1918.

LITERARIES

ÇO QUE CANTEN ELS AUCELLS

Que canta de bon matí la bella alosa quan emprèn el primer vol tan delitosa?

«Au! lleveu-vos infants que la nit és ja passada, si voleu ser bons minyons lleveu-vos d'una vegada!»

Que plula'l pardal quan al ser al migdia cerca nodriment per a peixer sa cria?

«Essent breu la nostra vida cal el temps aprofitar, quan la felna haureu finida amb més pler podreu jugar.»

Que canta la griva quan sa devallada fa'l sol darrera de la serralada?

«Son vel negre'l jorn se posa, el traüt es ja finit; au! quítxalla bulliciosa, ara es hora d'anà al llit.»

Traduït del anglès per
 XAVIER CORTILS.

AGRÍCOLES

DE SANTES CREUS

La jornada de la viticultura

No havia pas sortit el sol quan empenygueren la marxa de nostra vila, en direcció a l'aiguall històric i jolli lloc.

Una lleugera nuvolada, que la força del sol dissipà més tard, ens feu temer per uns moments l'aigualliment de la festa.

Pel camí, en el «Coll de la Ribola» trobem tres carruatges; son de Llorens i Gafell, estudiosos agricultors del Centre Catòlic que no perden ocasió per aprendre.

Més amunt ens passà al davant, a tota velocitat, l'auto del campió, del mestre, en Valls, com popular i democràticament l'anomenen tots els pagesos.

Després carros i tantanes a dotzenes, de tots els pobles veïns i llunyans, Riera, Sallamó, Pobla. Secuita de tot arreu n'hi havia menys del Vendrell, tots en direcció a Santes Creus per assistir a la festa i oír dels favis dels mestres, els sabis concells que han de conduir a la emancipació de la soferta classe agrícola.

Arribada a Santes Creus.

Prop de les nou del matí hi arribarem; a l'entrada del poble, prop del vell pont que demunt el Gaià dona entrada desde la carretera, s'aixeca un arc de triomf, de fullatje, guarnit amb escuts, banderoles i gallers.

Les finestres i balcons de les cases apareixen endomassades i la gent endiumenjada; els carrers nets i regats.

L'aspecte general de la població és de gran festa.

En la plassa del Monastir, hi ha gran bregada de forasters invitats que van arribant que són complimentats tot pels senyor administrador del Marqués de Casa Riera, en Anton Guasch, el secretari del Ajuntament, senyor Artigal qui actua de mestre de cerimònies i altres veïns que's desfan en complimentar a n'els arribats.

Entre ls invitats hi veïem nostre digne Jutge de primera instancia don Lluís Jayme de Torres acompanyat del distingit secretari judicial don Santiago Viscarri, qui és materialment sítat pels periodistes barcelonins com a coneixedor de tot el monastir i l'ur encontrada; a munió de representants de Sindicats, Societats i Ajuntaments de totes les encontres de Catalunya, fins de prop de Manresa, essent de remarcar el poble de Pla de Cabra en que hi comparex que l'incansable Compte amb les juntes del Celler i Sindicat i Consistori en corporació.

Totom hi era menys cap agricultor de nostra vila, ni el diputat a Corts, pel districte.

En l'auto del diputat provincial senyor Juncosa arriban el senyor Governador civil, el president de la Diputació i ls diputats provincials senyors Folch i Juncosa.

Presentacions, estretes de mà, ben vingudes, canbi de guardapols i música pel sextet, que dirigeix nostre compatrici en Salvador Balcells que s'ha fet un verdader cartell en aquesta terra.

Festas religioses.

Al có d'airoa marxa, la comitiva, formada de totes les autoritats locals surt de ca la vila antic Palau de l'Abat i s'encomina a casa l Marqués de Casa Riera a cercar l'abanderado senyor Guasch i a la Rectoria d'ont surten els senyors Arquebisbe, canonges, rector i altres clergues encaminant-se vers l'església ont comença la santa missa, quina part musical corre a càrrec de la colla d'en Batells i quin sermó, ensalçant a Sant Isidre com a primer agricultor pronuncia, amb l'acostumada eloquència, el senyor Arquebisbe.

I acabat l'ofici, s'organitza la processó en honor del Sant del dia que's portat sobre de, antic tabernacle, oferint bonic contrast l'aspecte pagesivol de la concurrència, amb les ciutadanes representacions oficials qu'assistien al religiós acte, sa eminença; de pontifical; jutje del partit; el senyor governador, diputació provincial autoritats locals i altres invitats.

El clou de la festa

En tot el matí no ha parat d'arribar gent; el pati està curull i l'ansietat per a oír els mestres creix.

Mentres en una fornall construïda a propòsit per a fer les operacions de la elaboració dels poli-sulfurs comença a fer-se hi foc, l'il·lustrat enginyer cap de l'Estació Enolò-

gica de Reus, senyor Oliveras, amb claretat i concisió explica les característiques de les diverses plaques del cep i especialment la malura vella, que d'u pot prevenir-se i curar-se amb l'aplicació dels poli-sulfurs.

El senyor Arquebisbe, es declara entusiasta admirador dels senyors Oliveras, Mestres i Valls, a qui felicità, aïss com també als organitzadors de la jornada, i acabà donant la benedicció als presents. Fou el parlament de sa eminença, que digué en català, com el del senyor Oliveras, aplaudidíssims.

Mentres es preparaven els poli-sulfurs, les autoritats visitaren el Monastir actuant de cicerones don Angel del Arco i l'arquitecte senyor Salas, de la Junta provincial de Monuments.

A dinar

A casa del senyor Marqués de Casa Riera foren obsequiats, autoritats, invitats i representants de la premsa, amb un suculent banquet en el que's brindà per la agricultura; cloguent-se l'acte amb la proposta feta pel senyor Governador civil, de que's sollicités al Govern, la concessió de la gran creu del mèrit agrícola per l'anfitrió, acordant-se i redactant-se seguidament un telegrama en tal sentit.

Mentres tant, en les dues fondes del lloc no podien donar l'abast de servir menjar a tanta concurrència de forasters; altres, més previsors, ben assortits de repacte, es dirigiren a la salsarada, ont tot gaudint del melangiós cant del ruscinyol acompanyat de tota l'aucellada que n tan bell lloc té son hostatge, i del etern remoreig de les desgais del Gaià, que bessan aquell plàcid paratge, fent sa via, quietament, fins a confondre en l'immensitat del mar, reparen ses forces corporals en alegre cridoria i argentines rialles de la gent jove poc experimentada i previsor, qui veu en la jornada d'agricultura, una festa de divertiment i esbarjo, mentre la gent madura, la vinguda a la festa no li fa altre efecte que la que faria a un malalt crònic un romiatge d'un lloc a altre cercant metge que l'allegueri de llurs mals.

La tarde

Després de la visita a les bodegues del Sindicat, comença el miting, que tingué lloc en el dormitori de novicis del antic Monastir, prenent hi part el mestre d'agricultors senyor Oliveras, de Reus; l'incansable director tècnic de l'Escola d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, senyor Valls; l'incorparable organitzador d'entitats agrícoles, senyor Rendé, d'Esplugas de Francoll; l'actiu president de la U. V. C., senyor Santacana, tots els qui, amb valents i patriòtics discursos abogaren per l'associació dels vinyaters.

La concurrència, que no baixaria de 3.000 persones, aplaudí fortament els parlaments, obligant a parlar al senyor Arquebisbe qui al fer-ho rebé una xardorosa ovasió.

I acabà la festa de la que Santes Creus, pot guardar-ne grat recort i que tan de bó no sia la darrera, procurant que la llevor en ella sembrada, germini ben aviat al escalf dels raigs del sol de la sabiduria que arreu i sovint reflexen els astres de primera magnitud Oliveras, Mestres i Valls, i amb el regor de l'experiència practicament adquirida, de la munió anònima d'homes que ls següexen i que paga la classe agrícola tan útil a la societat humana com abandonada, ocupar el lloc d'honor quede dret li pertoca.

I per acabar, unéixo la meua felicitació als organitzadors de la Jornada Vitícola i d'una manera especialíssima a l'administrador del senyor Marqués de Casa Riera qui pot dir-se fou l'ànima de tan gaia festa.

Santes Creus, 15-V-1918.

ESPECTACLES

Diuenge, tarda i nit, la companyia dramàtica de la tournée Nolla, va donar d'ues funcions extraordinàries en el Tivoli que's vegeren, també, molt concorregudes.

Flores d'amor i de tristesa, drama del Adrià Gual, autor que amb pocs elements escènics manté l'interès del públic i pertèn al gènere íntim que amb tanta perseverança ve contruïnt i suscit autor.

Pels que ja no son joves i han sigut un poc aficionats al teatre, poca novetat haurán trovat en aquesta obra. En el teatre català, i en el castellà també, hi ha drames que, en son temps, cridaren forsa l'atenció per la seva similitut en el fons del conflicte plantejat. El nexe de l'obra de n Gual és exactament el mateix que l del «Cercol de foc» de n Frederic Soler. El germà enamorat i correspost, amb dignitat per xò, de la cunyada, s'ha vist plantejat en el teatre moltes vegades. Lo que es non, obeint potser, a l'influència de l'època, i amb tota seguretat al temperament artístic del autor, es la manera de desenrotllar la faula, que en l'obra de n Gual no cal dir si serà portada curosament, d'una fàisó planera, íntima, sense caure en efectismes rebuscats, però mantenint sempre viu l'interès del espectador.

Sols quatre personatjes intervenen en l'acció, la qual, es clà, reclama una execució esmerada per part dels interpres; sense aquesta condició resultaria una obra molt grisa, doncs ja havem indicat que no conté efectes teatrals. En aquest respecte cal mentar en primer lloc a la senyoreta Vila, qui fa una esposa, martiritzada pel deure i per la passió, plena de sentiment, brodat el seu treball amb una realitat corprenedora. Al entorn d'ella giren els demés personatjes: fillastra, marit i cunyat, en els quals hi eslligueren molt bé, demostrant tot lo que valen, els artistes senyoreta Ortiz i senyors Nolla i Serra. Hi hagué molts aplaudiments i el públic sortí molt satisfet de l'obra i de la interpretació.

La Festa del carrer, sainet del actor senyor Lluelles, feu riure molt, emperò no és lo que'l seu títol feia esperar. El senyor Cervera hi fa un didot que aguanta el pes de la representació.

A la nit *La Reina jove*, el drama romàntic del Angel Guinera, obtingué un altre èxit en nostra vila. Obra coneguda aquí, ens relleva de parlar-ne, aquesta coneixensa; ja ho ferem abastament amb motiu de les representacions Margarida Xirgu.

L'interpretació de conjunt no fou la que ns té acosumats aquesta companyia. Individualment ens cal repetir un bon elogi a la senyora Vila, qui, sense arribar, tal volta, a les esquisiteses d'una eminença, hi ratlla a una envejable altura. Ella i el senyor Nolla, en els grans «dúos» que hi tenen, se feren aplaudir fortament, mantenint la representació ben caldejada fins al final; i aquest és, al nostre entendre, al sonar el primer tret de la revolució.

En general el públic ha respost satisfactoriament a la companyia Nolla, i aquesta, ha fet per sa part, quant ha pogut per a agrair ho.

REFRAN.

OBRERES

SOCIOLÒGIQUES

En els darrers anys que precidiren als de la guerra Europea, fou accentuat profundament el moviment obrer en tots els pobles de la Europa, tingueren lloc diferents vagues de caràcter revolucionari a Italia i a França, la històrica vaga negra d'Anglaterra i les memorables eleccions a l'Alemanya; en quines el partit socialista logrà una gran victòria pels nombrosos milers de vots obtinguts, quina elecció donà lloc als extremistes francesos a nomenar aquell moviment d'excel·lent màquina electoral.

Exclatà la conflagració i totes aquelles energies reivindicadores en sentit internacionalista, es convertiren en entusiasmes patriòtics. Fou completa la profecia d'en Babel, de que ls socialistes del seu país abans que tals tenen una ànima militar.

Les classes conservadores i llur premsa, tractaren de ridicolitzar el socialisme pel seu fracàs en la idea pacifista, i donaren an aquell com a partit moribond. Els cap-

devaners del socialisme i amb ells tots els qui tenim fé i seguim creient que aquell, es la única idea salvadora, sols veïem en lo passat la crisi del moment, pasada la qual, les aigues tornaran al seu natural curs.

Quatre anys compliran d'aquella fatídica hora del rompiment dels maleits canons; durant aquests desventurats anys de malvestats i tristesses, exceptuant l'excés de idees mal païdes que han fet degenerar en moviment anàrquic les ansies del poble rus, el moviment obrer dels restants països orientat en sentit purament econòmic-social, no ha parat, i com mes se hanat accentuant l'encariment de la vida, mes ha anat deserotllant-se l'invasió de la idea socialista ben entesa.

En la nostra pobre Espanya, ont la crisi europea també deixà sentir sa commoció, ha repercutit aquella amb els moviments de Juny, el d'Agost i una llarga llista de vagues cada dia més nombrosa.

Totes les classes socials i en especial la jornalera que's la més perjudicada, se ressentent d'aquesta crisi per això aquesta es la que més se mou, donant força a les idees que ella creu salvadores, i com que durant la guerra es la que més es sacrifica, imprescindiblement acabada aquella, exigirà que li sia recompensat el seu sacrifici, i ls governs de seny creiem que aixís ho entendran, i els qui no ho vulguin reconèixer pensen que ls sera pitjor per ells, puig que atiaran a les masses obreres cap el desastre de la, ex-Rusia, cosa que deu evitar-se per part de tots els homes consients, que no ho poden desitjar per cap mes Nació.

La classe obrera de nostra vila, somoguda també per la crisi arreu sentida, procura ellaugerir-se en lo possible del pés motivat per l'encariment de la vida.

Primer foren els paletes qui demanaren algunes reformes en el sou del treball; seguien els boters; després l'obrer jornalier pagés, i les sastresses, modistes i espardeñeres, are darrerament han sigut els soferts cosidors de soles de espardeña, qui també han augmentat el preu de la mà d'obra, i segons nostres notícies es preparen també els sabaters, per a mellorar llurs condicions de treball.

Sols han quedat els rajolers, tal volta per que aquella es la classe mes pobre d'esperit cívic; altre dia sera puix en la lluita per la vida ningú deu quedar-se endarrera.

J. R. N.

DEPORTIVES

EL «BOLO» DEL DIA

Fins are els misteriosos «affaires» sols eren coneguts en el mon polític-social per les seves proeses d'atreuiment i covardia. Avui dia aquesta plaga s'ha anat ensenyorint per tots els afers de la vida social; fins ha aparegut descaradament en mitj del floreixent camp deportiu de la nostra Catalunya, i al dir de Catalunya direm també de nostra vila.

Nosaltres no som gens partidaris de descriure amb lletres de motllo semblants aconeteixements, emprò el procedir de certa gent de casa nostra ens obliga a mantenir-nos amb rectitut defensant a la vegada amb tota sinceritat els fets reals que's registren i poden sobrevenir en la vida deportiva concitadana.

En un dels darrers nombres ja publicarem una extensa «Carta oberta» facilitada per l'Unió Velocipedla Espanyola aclarint el plet ocasionat per l'anunci d'una cursa ciclista denominada «Copa Cambó» que'l senyor Montserrat té senyalada pel dia 25 de juliol vinent.

A fi de que'l llegidor pugua persuadir-se d'aquest assumpte, publicuem a continuació, uns solts que han aparegut aquesta setmana en la premsa diària i deportiva de la capital.

De La Vanguardia:

«DESAUTORIZACIÓN.—El Real Moto Club de Catalunya se ve obligado a hacer público que, en forma alguna, se halla dispuesto a colaborar en la fiesta ciclista que organiza el señor Montserrat, de Vendrell, para el día 25 de julio próximo.

«Lamenta en extremo el R. M. C. de C. verse obligado a tomar tal determinación, haciéndolo en virtud de haber exigido el señor Montserrat la fecha citada con el delirado propósito de perjudicar otra manifestación ciclista, para la que había concedido autorización la U. V. E. a fines del pasado año.

«El Real Moto Club de Cataluña ha visto con la mayor simpatía que un ministro de la Corona, el señor Cambó, se interesase por las manifestaciones deportivas y conceda valiosos premios para ellas.

«El acto del señor Cambó no puede menos de agradecerlo el Club en la medida que se merece, de la misma manera que reprobaba al señor Montserrat el hecho de valerse con fines egoístas y exclusivos de la generosidad del donante, cuyas intenciones no pueden en modo alguno haber sido las que interpreta el señor Montserrat; esto es, apagar el éxito de una manifestación previamente organizada, contraponiéndole en la misma fecha otra dotada con un espléndido premio.

«El señor Montserrat trata de dividir, cuando seguramente el señor Cambó debe de tratar de aunar esfuerzos y voluntades.»

De El Mundo Deportivo:

«Consiguí el «agente» activísimo del ciclismo vendrellense señor Montserrat, una copa del actual ministro de Fomento, señor Cambó, para unas carreras ciclistas que pretendía organizar para el 25 de julio próximo, fecha que tenía solicitada de la Unión V. E. desde diciembre de 1917 el Club de Sports de Vendrell.

«El señor Montserrat mezcló en este asunto al Real Moto Club de Cataluña, y tanto la U. V. E. como el Moto Club han desautorizado al señor Montserrat, que con la manifestación que proyecta tiende tan sólo a restar brillantez a la carrera que organiza el Club de Sports con el beneplácito de la U. V. E.

«Aplaudimos la decisión de la Federación Velocipédica, porque ya va siendo hora de hacer las cosas como es debido y de prescindiendo de los que por pura fanfarronería se entrometen en estos asuntos, pretendiendo hacer un bien que a la postre resulta siempre un mal irreparable.»

Més de lo que diuen aquestes pinzellades no podem afegir-hi nonsaltres, doncs que aquelles, per si soles, posen en realitat davant de tothom lo que ha fet i està fent el senyor Montserrat en la seva entossudida actuació per l'esport.

Per aquest concepte mereixen un aplauso de tots els vendrellencs i sportmans en general les entitats mares de la velocipèdia nacional Unió Velocipèdia Espanyola i Reial Moto Club de Catalunya, per la seva justiciera actuació.

—El Club de Sports de nostra vila ens comunica a darrera hora i quan ja tenim tançada la present edició, haver rebut una hermosa copa de plata donatua de S. M. el Rei Alfons XIII per les carreres que organitza aquella entitat pel dia 25 de juliol.

P. M.

RETROSPECTIVES

25 anys endarrera

Crònica vilatana setmanal, extractada del setmanari EL VENDRELLENSE precursor de EL BAIX PENADES.

Degut a una equivocació d'Impremta, aparegueren dues d'aquestes notes, les dels respectius dos darrers nombres, amb la data corresponent a 1903 en lloc de 1893; creiem que'l bon sentit dels nostres apreciats llegidors devia ja corregir aquella involuntaria equivocació.

Dia 28 de Maig de 1893.

—Segons la premsa de Madrid i de Barcelona, S. M. la Reina Regent D.ª Maria Cristina, decidí dignar-se pensionar al llavors jovenet i ja eminent professor de violoncello, nostre amic i compatriota En Pau Casals Defilló.

—Trobem en la crònica de nostre setmanari precursor, una nota en la que's plany d'una forta crisi per que passava la nostra vila i comarca. «Serà igual o pitjor la situació present?»

—Repercuteix en els termes de Llorens i Sant Jaume dels Domenys el formidable moviment dit dels rebassaires que s'havia extès com regueró de pólvora per tot el

Penadés. En aquelles poblacions rebassers, de *mula drogo*, s'aprestaven a fer la partició de les rabasses amb el propòsit de no cultivar la part corresponent a llurs propietaris.

—En la festa celebrada per les Cortesanes de Maria de nostra parroquia, cridà molt l'atenció el que s'il·luminés per primera vegada la imatge de la Verge amb la llum Drumont.

INFORMATIVES

AJUNTAMENT

—Sessió de segona convocatòria del dia 11 del corrent.

Baix la presidència del senyor Alcalde don Pere Simó comença a l'hora de costum, amb la aprovació de l'acta de l'anterior.

El senyor President dona compte d'haver consultat amb la Junta de Sanitat el cas dels vinots que desaiguen al torrent.

El senyor Bové es queixa de que hi han molts carruatges sense'l número d'inscripció i de que circulen moltes bicicletes sense dit requisit ni cap aparell per avisar, lo qual no deu tol·lerar-se, i demana que's empleiats del Municipi denuncin les infraccions que descobreixin en dits sentits.

També demana que la Comissió corresponent s'ocupi de classificar els carrers per als efectes d'arbitri sobre les canals, segons està acordat.

Amb lo qual quedà llista la sessió.

Sessió del dia 16.

Amb la mateixa presidència, comença aprovant-se l'acta de la sessió passada.

Es dona compte d'una comunicació del Club de Sports remenciant a l'Ajuntament pels serveis que presta en la carrera del dia 9.

Com sia que la Companyia dels ferrocarrils sembla que enguany no vol concedir bitllets d'anada i tornada per a Sant Vicents durant la temporada de banys, a proposta de la Presidència s'acorda demanar que's restableixi i dirigir-se als Ajuntaments de Valls i Arbós per a que també ho demanin.

Es concedeix permís a don Francisco Prats per a fer obres a la façana que dona al carrer del Nort, de la casa número 11 del carrer del Doctor Robert, amb les condicions expressades en les Ordenances Municipals.

I no havent-hi cap més afer s'aixeca la sessió.

CRÒNICA VILATANA

Estem en plena primavera, donen gòig de veure els jardins florits de tota mena de flors, especialment els rosers, que amb sa fragància i colorit prollecomat ens recordan que la mes xamosa de les estacions ens està acarant amb sos graciosos encants.

La temperatura es benigna i suau, si bé que traidora, puig al ensemps que convida a disfrutar de la seva bonansa, com encare domina a certes hores un aire fresc dona com a resultat el que hi hagi una regular collita de refredats i indisposicions.

Cumplint un acori del Ajuntament, diumenge a la tarda, una comissió del mateix, presidida per l'arcaldé nostre amic Pere Simó, anà a la veïna platja de Sant Salvador a fi de saludar en nom de la vila al nostre volgut compatriota l'eminent violoncellista en Pau Casals, qui, com anunciarem dies endarrera ha retornat per a passar l'estiuada en son deliciós xalet de la nostra platja.

En Casals quedà molt reconegut a la atenció vers ell tinguda, i s'ofertí, com sempre, amb aquella bonhomia i plana manera tan peculiar en ell.

Dilluns morí la senyora Maria Sagarra Bonet, mare política de nostre particular amic l'ex-alcalde i actual regidor de nostre Ajuntament en Pau Socas Bonet.

Rebi l'amic Socas i sa família la expressió del nostre condol per la perduda que acaban d'experimentar.

Continuen pessimistes les impressions que corren sobre'l mercat del ví, el qual ha tingut

OBSERVACIONS METEOROLÒGIQUES DE VENDRELL

Dia	TEMPERATURA		HUMITAT		PLUJA mil·límetres (*)	Baròmetre mil·límetres	Observacions
	Grans màxima	Grans mínima	Grans higròmetre	Grans evaporació			
11	21	12	73	12	—	777	Clar
12	23	11	79	24	—	779	»
13	24	10	80	21	—	778	»
14	23	13	77	18	—	779	»
15	25	15	78	13	—	778	»
16	26	14	72	13	—	779	»
17	26	14	71	12	—	780	»

(*) Cada mil·límetre significa que ha caigut un litre d'aigua per metre quadrat de superfície.

La temperatura s'entén presa a l'ombra.

una forta baixa si bé la propietat es nega, avui per avui, a vendre esperant una mellora en els preus o bé que's aconsegueixen comercials amb França aclareixin l'emboirat pervindre d'aquest comerç, que és la mes important per no dir única riquesa de tot el Penadés.

Hem rebut a darrera hora el programa de les festes amb que solemnitzarà la veïna població de Bonastre la festa del arbre que celebra dimecres vinent, i que no publiquem per manca d'espai.

Amb tot, diem que la festa començarà a dos quarts de cinc de la tarda, reunint-se la comitiva a la Casa de la Vila i aquesta, presidida per la corporació municipal i personalitats invidades es dirigirà al lloc de la plantació ont després de cantar-se varies composicions i llegir escolliu treballs literaris dels alumnes de les escoles, tindrà lloc la plantació després de quin acte i dels parlaments que pronunciaran les autoritats i invitats, seran obsequiats tots els nòls i nòles amb un berrinquet que serviran distingides damiselles de la població.

Demà diada de Pasqua granada les societats de nostra vila Centre Industrial i Casino Circo celebraran, lluits balls de societat tarda i nit, corrent els programes a carrec de reputades orquestes.

La festa de San Isidre, patró de la pagesia, fou celebrada dimecres amb les mateixes gales de cada any. A l'església parroquial s'hi celebrà l'ofici i els locals i societats funcionaren al igual dels diumenges, celebrant-se balls de tarda al Centre Industrial i Casino Circo, i a la nit cine al Tivoli i funció al Casino, ont una companyia castellana hi representà bastant acertadament, les comedies «La mamá política» i «El sexo débil».

Al cine del Tivoli s'hi projectaran avui i demà, tarda i nit les pel·lícules següents: «Revista Pathe», «El recuerdo del otro», hermosa producció en set parts per la Borelly; «Al amparo de la corona» drama, i la cinta cómica «Mi excelente ayuda de cámara». El dilluns serà variat el programa.

Per dimars a la nit s'anuncia un altre aconsegiment teatral al Tivoli. Es tracta de la vinguda del gran actor Jaume Borrás, qui amb una excelent companyia de la que n'forman part l'actriu donya Assumpció Casals i l'aplaudidor senyor Guitart, estrenaran l'obra original del presbiter don Anton Rey Soto, denominada: «Amor que vence al amor» acabant amb la comedia d'en Rusiñol «La casa de l'art».

Celebrarem tinga un bon éxit la companyia Borrás.

SECCIÓ OFICIAL

CAIXA DE CREDIT I ESTALVIS

Operacions verificades en aquesta Caixa durant el diumenge, dia 12 de Maig de 1918:

29 impositons, Important. 1.511'89 Ptes.
11 reintegros, Id. 2.090'89 »

PLASSA MERCAT

Recaudació obtinguda en la Plassa del Mercat, desde'l dia 11 fins el 17 de Maig 1918: Pesetes 77'45.

REGISTRE CIVIL

Inscripcions verificades en aquesta oficina, durant la present setmana:

NAIXEMENTS: Un nen fill de Francisco Escofet Mané i de Maria Milá Lluch.

DEFUNCIONS: Maria Sagarra Bonet, de 78 anys; Carme Esvertit Socas, de 18 anys.

MATRIMONIS: Cap.

IMP. RAMON : VENDRELL : TELÉFON 770

Rafel Palau
Corresponsal del BANG D' ESPANYA

Intervé en:

Clasificacions de propietaris, Industrials i comerciants : Operacions de préstam a 90 dies i renovació de les actualment en curs. Prestams en garantia de valors de Estat, Ferro-carrils, Obres del Port de Tarragona, Tabacaleres, Asucareres, etc. etc. etc.

Es ven una casa en carrer central d'aquesta vila, molt apropiat per a petit propietari o aparcer. Es vendrà en inmillorables condicions. Per informes dirigit-se a la Impremia Ramon.

Anton Negre

AGENT DE CAMBI I BOLSA

Plaça Catalunya, 16, 1.ª : Teléfon 3417

INTERVÉ EN

Valors : Cupons : Girs : Préstams : postals sobre valors i mercaderies :

RENTISTES: La póliza de Agent, es un títol de propietat que fa irrevindiables els valors adquirits mitjansant la seva intervenció.

J. BORRELL VIDAL

BANQUER

Representant en aquest partit del Banc Vitalici d'Espanya

COMPTES CORRENTS, PRESTECES, DIPOSITIS, COMPRA-VENTA : DE VALORS I TOTA CLASSE D'OPERACIONS DE BANCA. :

CARRER DEL CRÉDIT, NÚM. 1 VENDRELL

Alerta! — Alerta! — Alerta!

Se ofereixen en aquesta població aigües minerals com procedents dels manantials VICHY CATALA sense ser-ho.

Cridem l'atenció dels consumidors per a que no's deixin sorprendre i per a que es fixin bé en les ampolles que's hi ofereixin, puig que les dels manantials VICHY CATALA porten taps, càpsules, preslntes i etiquetes amb el nom de Sociedad Anónima Vichy Catalán, i per lo tant deixen de procedir de dits manantials les que no's portin.

CASA MUMBRU

NOVETATS — SASTRERIA

Inmens i variat assortit en
artícles per a la present

Temporada d'estiu

Les més esquísides novetats

Les més vaporoses fantasies

: : Les més riques teles : :
s'han rebut i estan de venda

en la

CASA MUMBRU

Pí i Margall, 3.-Vendrell

PREU FIXE

Teléfono n.º 763

Pere Simó Romeu

ESPECIALISTA EN

MALALTIES DE LA BOCA I LES DENTS

CONSULTES

De 9 a 12 del matí, i de 3 a 6 de la tarde

Diumenges: De 9 a 1 del matí

ELS DILLUNS NO HI HA CONSULTA

Carrer de la Baixada. — VENDRELL

Fonda del Centre

DE

AGUSTÍESCOFET

EXPLÉNDITS I ELEGANTS MENJADORS

SALÓ PER A BANQUETS CASAMENTS I FESTES

Habitacions ventilades i amb llum eléctrica

SERVEI ESMERADÍSSIM

Jaume Ramon, 14 VENDRELL Teléfono n.º 773

CIMENT

RÀPID - LENT - PORTLAND - ASLAN

CALÇ HIDRAULICA - GUIX

QUALITAT INMILLORABLE

PREUS REDUITS

Algüeres — Rentamans — Sefretxos

Escales de grenet — Dipòsits de ciment armat per aigua, de totes capacitats
BALUSTRES i altres objectes de pedra artificial

Fàbrica de Mosàic Hidràulic

DE

EVARIST JULIVERT

Dr. Robert, 12 — Nort, 5

VENDRELL

Fonda del Comerç

DE

Salvador Bundó (a) Tuis

Expléndides habitacions amb confort modern

Quarto de bany

a disposició de l'hospedatge i del públic en general

POLI-SULFUR

SOFRE LIQUID

a 50 céntims litre

obtingut segons la fórmula i procediment recomanat per la

Escola d'Agricultura de la Mancomunitat

De venta:

Pau Ramon (a) Quic Carrer de la Estela, núm. 1
Carrer Trulls, cantó al Born

Antiga Casa Francàs

Salmerón, 5

Variat assortit en calçat Sport

en sola de canem i de guta per senyor, senyora i nois

Preus limitadíssims

— CASA —

CAMADAS

NOVETATS

PER A

SENYORA

DE

Pau Milá

Plaza Dr. Murillo, 1
Carrer Salmerón, 112

Se han rebut ja les

Darreres creacions i novetats

PER LA

TEMPORADA D'ISTIU

GRANS ASSORTITS

Preu fixe

Preus reduits